

Her er Lean ikke gået af mode

På plejecenteret Akaciegården trives metoden Lean i bedste velgående. Det går nemlig aldrig af mode at effektivisere sit arbejde, mener man.

TEKST ANNE GULDAGER
FOTO MARK KNUDSEN, MONSUN

Lean? Er det ikke det der effektiviseringsværktøj, som blev opfundet af Toyota i 1960'erne, og som var på mode i den offentlige sektor for 10 år siden?

Jo. Dengang talte hele den danske offentlige sektor om den japanske metode og om at nå mere ved at arbejde smartere. Nogle mente, at det var noget fis, og at metoder fra arbejdet med biler var samlebandsarbejde, der ikke kunne overføres til arbejdet med mennesker.

Andre leandede på livet løs, og på plejecenteret Akaciegården på Frederiksberg gør de det stadigvæk.

AKACIEGÅRDEN

Akaciegården er en selvejende institution på Frederiksberg med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune. I 2016 flyttede Akaciegården ind i et helt nyopført byggeri med 95 plejeboliger.

ET HUS MED INDBYGGET LEAN

Lean, der på engelsk betyder "trimme" eller "slanke", handler i meget grove træk om at undgå spild ved at skabe system i tingene og standardisere. Og ikke mindst om at gøre det løbende, fordi ingen proces er perfekt og altid vil kunne forbedres.

På Akaciegården har man arbejdet med principperne fra Lean i ca. 10 år, og med nedrivningen af det gamle plejehjem og opførelsen af et splinternyt i 2016 tog man skridtet fuldt ud og byggede "leansk" med fokus på at mindske spildtid og ineffektive arbejdsgange.

"Ikke for at spare personale, men for at spare personalets tid, så den kan bruges sammen med beboerne", understreger udviklings- og sygeplejerske og lean-ansvarlig Hanne Klåning.

Det betyder eksempelvis, at al service til borddækning bor på en servicevogn, så medarbejdere ikke skal i skuffer og skabe for at dække bord, og at kurvene fra servicevognen kan køre lige ind i opvaskemaskinen. Der er tænkt over placeringen af skakter til tøj og affald, så de er let tilgængelige, og køkkenerne på etagerne er indret-

Social- og sundhedshjælper Saida Aghaddar med "lean-vognen".

tet ens, så afløser ved, hvad der befinder sig hvor, så de ikke skal spille tid på at lede, når de skifter etage.

"Og så arbejder vi med leanvogne", fortæller Hanne Klåning og henter to små

kompakte vogne, der kan kobles sammen som et lille tog, som hver medarbejder kan tage med sig rundt under plejen. Den ene del, indeholdende bleer og rent linned, kobles af lige uden for beboerens værelse, mens vaskevognen kommer med ind på stuen.

Tilsammen indeholder de alt, hvad der er brug for i en vagt, og det har lettet arbejdet gevaldigt, erklærer social- og sundhedshjælper Saida Aghaddar.

"Vi sparer en masse skridt, når vi ikke hele tiden skal løbe til og fra for at hente noget, og beboerne slipper for at have lager på deres stuer. Det sparer tid, og det er mere hygiejnisk. Og nu føler beboerne mere, det er et rigtigt hjem, fordi de ikke skal have for eksempel en stak bleer liggende på badeværelset", forklarer hun.

DU KAN HELE TIDEN RYKKE DIG

Saida Aghaddar og hendes kollega Tina Dogan, der også er social- og sundhedshjælper, er lean-ansvarlige og medlemmer af lean-gruppen, der mødes hver anden uge.

"Man bliver ikke færdig. Du kan hele tiden rykke dig, og man kan hele tiden

Når Akaciegården anvender lean, sker det ikke for at spare personale, men for at spare personalets tid, så den kan bruges sammen med beboerne, understreger udviklings- og sygeplejerske og lean-ansvarlig Hanne Klåning.

finde på noget, der kan gøres smartere", siger Tina Dogan.

De lean-ansvarlige har også opgaven med at introducere nye medarbejdere og i det hele taget sørge for at holde liv i lean-flammen, der ellers risikerer at dø ud.

"Hvis ikke man gør en aktiv indsats for at holde fast, så ryger vi tilbage i gamle vaner. Hvis nogen giver slip, brydes kæden, så det er nødvendigt, at alle forstår

eksempelvis vigtigheden af, at vognen er fyldt op, inden man går hjem", siger Hanne Klåning.

At holde andre til ilden er ikke altid let, indskyder Saida Aghaddar. "Man må ikke være generet, men skal turde stå fast og sige 'det skal være sådan'".

"Det er svært, når vi er så forskellige. Nogle kan godt se ideen i at gøre tingene på en ny måde, mens andre hellere vil holde fast i det gamle. Man skal være god til at sælge ideerne", tilføjer Tina Dogan og indrømmer, at hun selv har hørt til de skeptiske.

"I begyndelsen havde jeg svært ved at se, hvad det skulle gøre godt for med Lean-vognene, men nu kan jeg godt se det. Jeg starter på assistenten snart og kommer jo så nok ud steder, hvor de ikke arbejder sådan her, men jeg vil nok tage ideerne med mig".

IKKE LEAN FOR ENHVER PRIS

Så nej, de holder ikke op med at tale om Lean på Akaciegården, bare fordi begrebet er gået af mode andre steder. Men de leaner heller ikke med hovedet under armen, understreger Hanne Klåning.

"Vi drøfter, om det måske

er smartere, at den samme person har ansvaret for at rengøre og vedligeholde alle hjælpemidler eller administrere medicin og blive god til det, i stedet for at have ansvaret bredt ud på alle kontaktpersoner. Men på den anden side skal vi ikke fratage nogen nogle opgaver, hvis de er relevante i forhold til kerneopgaven, så det er hele tiden en afvejning. Vi skal ikke leane bare for Leans skyld, men kun for beboernes skyld".

HVAD ER LEAN?

Grundidéen i Lean-filosofien, der er skabt til Toyotas produktion af biler, er, at man gennemgår og analyserer alle arbejdsgange med øje for, hvad der reelt skaber værdi for kunden (her beboeren) og skærer det overflødige væk. Lean bygger på, at det er de direkte involverede medarbejdere, der bedst kan få øje på mulighederne for at skabe forbedringer i arbejdsprocesserne.